

EU co-financiering jaarrapportage 2016 voor doorlopende projecten

Algemene gegevens	
TKI-Nummer	
Titel	Effective Management of Pests and Harmful Alien Species - Integrated Solutions (EMPHASIS)
Topsector (A&F of T&U)	Tuinbouw en uitgangsmateriaal
Projectleider (onderzoek)	Peter Frans de Jong
Werkelijke startdatum	1-3-2015
Werkelijke einddatum	28-2-2019
Korte omschrijving inhoud (max. 4 regels)	In dit project wordt gewerkt aan: de bestrijding van fruitmot en andere bladrollers in fruit met behulp van op stand bestuurbare puffertechniek voor feromoonverwarring, en het voorkomen van essentaksterfte bij essen mbv resistente rassen.

Highlights: geef een korte beschrijving van de belangrijkste resultaten (deze beschrijving wordt als publieke samenvatting op de websites van de TKI's/topsectoren geplaatst)

Bestrijding van fruitmot en andere bladrollers in appel, peer en walnoot met behulp van feromoonverwarring kost veel arbeid en is relatief duur omdat veel verdampers opgehangen moeten worden. In dit project wordt aan een nieuwe manier van feromoonverwarring gewerkt die dit ondervangt door met een klein aantal actieve dispensers (puffers) het feromoon te verdelen. Deze puffers worden via een wifi-netwerk aangestuurd. Combinatie van de communicatietechnologie met kennis van het plaaginsect moet het mogelijk maken om de verspreiding van het feromoon af te stemmen op de aanwezigheid en activiteit van de motten en zo een optimale bestrijding met een minimale inzet van feromoon te verkrijgen. In de twee jaren is gebleken in detailproeven maar ook in grote veldproeven dat het systeem goed werkt voor fruitmot. De volgende stap is om ook deze effectiviteit aan te tonen bij bladrollers. Essentaksterfte wordt veroorzaakt door een schimmel waarschijnlijk afkomstig uit Azië en die veel houtige gewassen infecteert. Deze schimmel heeft een grote afname van het bosareaal veroorzaakt in grote delen van Europa. In de afgelopen periode zijn potentiële tolerante of resistente rassen geselecteerd en opgekweekt om mate van gevoeligheid te toetsen.

Knelpunten: geef een korte beschrijving van de eventuele inhoudelijke knelpunten

Fruitmot proeven met feromoonverwarring moeten op grote schaal gedaan worden om een effect van de feromonen te hebben. Een onbehandeld veld is daardoor moeilijk te realiseren omdat het behandelde deel ernaast effect zal hebben op de aantasting op fruitmot in het onbehandelde blok. Binnen het project wordt nagedacht over het opzetten van goede proeven voor toelating.

Aantal opgeleverde producten in 2016 (geef in een bijlage de titels en/of omschrijving van de producten of een link naar de producten op openbare websites)					
Wetenschappelijke artikelen	Rapporten	Artikelen in vakbladen	Inleidingen/workshops/invited lectures	Aangevraagde octrooien/first filings	Spin-offs (*)
0	0	2	2	0	0

(*) Hiermee wordt bedoeld: contractonderzoek dat voortkomt uit dit project, aanvullende subsidies die zijn verkregen en spin-off bedrijvigheid.

Verwacht u het komende jaar een octrooiaanvraag?	NEE
--	-----

Bijlage: Titels van de producten of een link naar de producten op een openbare website

Geef evt. toelichting op:

- Afwijking opgeleverde producten
 - Reden van nog niet plaatsen van product op openbare website
- Helsen, H., Winkler, K., Elk, P.: Fruitmotbestrijding met feromonen. Voordracht voor fruittelers, voorlichters, boomkwekers, afzetorganisatie en anderen. Kennisdag Fruit, Wageningen, 18 november 2016.
 - Helsen, H., Winkler, K.: Fruitmotbestrijding met Semios puffertechniek. Voordracht voor fruittelers Kring Midden-Nederland, Geldermalsen, 25 januari 2017.
 - Sophia Geuze. Essen lijden massaal aan schimmelziekte. Nederlands Dagblad, zaterdag 15 oktober 2016, pagina 10.
 - Jelle Hiemsta. Onderzoek naar gevoeligheid essen voor essentaksterfte. Tuin en Landschap, nr 23, 2016, pagina 38-39